

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่สำคัญต่อธุรกิจประกันภัย เรื่อง...ความเป็นมาของมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย

นางสาววิระยา เจริญกุลป์
สายวิเคราะห์ธุรกิจประกันภัย
สำนักงาน คปภ.

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก เนื่องจากในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ระบบมาตรฐานการบัญชีที่พัฒนาขึ้นมาเอง คือ Generally Accepted Accounting Principles หรือที่เรียกกันว่า GAAP ในขณะที่กลุ่มประเทศทางยุโรปใช้มาตรฐานการบัญชีที่เรียกว่า International Accounting Standards หรือ IAS ต่อมาทางคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (The International Accounting Standard Board : IASB) ได้มีแนวคิดและร่วมมือกับคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีการเงินของสหรัฐอเมริกา (The Financial Accounting Standard Board : FASB) ที่จะกำหนดมาตรฐานการบัญชีให้เป็นมาตรฐานสากลเพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั่วโลก นั่นก็คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards : IFRS) เนื่องจากประโยชน์ของการมีมาตรฐานการบัญชีรูปแบบเดียวกันทั่วโลกนั้น จะส่งผลให้งบการเงินมีความชัดเจน โปร่งใส และสามารถเปรียบเทียบกันได้ นักลงทุนสามารถวิเคราะห์และประเมินฐานะการเงินของบริษัทที่อยู่คนละประเทศได้สะดวกมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้สามารถระดมทุนข้ามประเทศได้ง่ายขึ้น รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและผู้กำกับดูแลในการได้รับข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำหรับประเทศไทยนั้น ทางสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี มีพันธกิจอย่างชัดเจนในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการบัญชีของไทยสู่ระดับสากล จึงได้ดำเนินการศึกษาและติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) แล้วนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards : TFRS) โดยมีการจัดสัมมนาเพื่อทำความเข้าใจหรือสัมมนาพิจารณาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและผลกระทบจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้ในประเทศไทย ก่อนนำเสนอร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินต่อคณะกรรมการกฤษฎีกากระทรวงการคลัง คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (กคป.) ตามลำดับ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ประเทศไทยจะกำหนดวันที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินมีผลบังคับใช้ ภายหลังจากสากลประมาณ 1 ปี

How do we do this ? กระบวนการจัดทำมาตรฐานฯ

สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลกระทบต่อธุรกิจประกันภัยอย่างมีนัยสำคัญนั้น มีหลายมาตรฐาน เช่น มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย ระยะที่ 1 (Insurance Contracts) ซึ่งในประเทศไทยมีผลบังคับใช้ไปแล้ว สำหรับงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นมา โดยมาตรฐานฉบับนี้ ถือเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัย เนื่องจากแนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัยมีความหลากหลายและแตกต่างจากแนวปฏิบัติในภาคธุรกิจอื่น มาตรฐานฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดการแก้ไขวิธีการทางบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไปจนกว่าโครงการระยะที่สองของมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับสัญญาประกันภัยจะแล้วเสร็จ ซึ่งในเดือนพฤษภาคม 2560 ทาง IASB ได้ประกาศมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย ระยะที่ 2 อย่างเป็นทางการแล้ว โดยกำหนดให้มีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 สำหรับประเทศไทยนั้น คาดว่าสภาวิชาชีพบัญชีฯ จะกำหนดให้มีผลบังคับใช้ถัดไปอีก 1 ปี ดังนั้น ธุรกิจประกันภัยทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย จึงควรเริ่มศึกษาและประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้แล้ว

แต่ภายในระยะเวลา 1-2 ปีนี้ มีมาตรฐานการรายงานทางการเงินอีก 1 ฉบับ ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจประกันภัยอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (Financial Instruments) ที่กำลังจะมีผลบังคับใช้ สำหรับงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 แต่ในสากลจะเริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2561 ดังนั้นธุรกิจประกันภัยจึงควรเริ่มศึกษารายละเอียดของเนื้อหาในมาตรฐานฉบับดังกล่าว ว่ามีผลกระทบต่อธุรกิจบ้าง

ในตอนต่อไป จะกล่าวถึงเนื้อหาสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากปัจจุบันอย่างไร เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น

ข้อมูลอ้างอิง :

- International Accounting Standards Board (IASB), IFRS 17 Fact Sheet, May 2017
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, ขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน, 2556
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาประกันภัย, กันยายน 2558

หมายเหตุ : บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงาน คปภ.